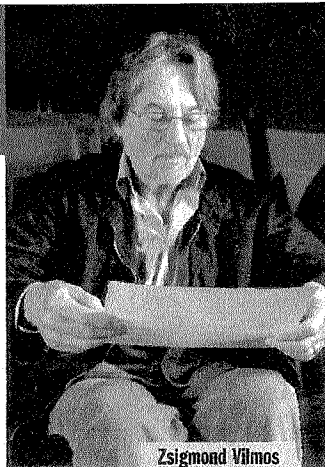

Corvin köz - 1956

Zsigmond Vilmos

Figyelő arck a stúdióban

Kovács Klaudia és csapata értékes dokumentumfilmet készített '56-ról

Megnéztem A lyukas zászlót

Jómagam alig kétesztendő voltam 1956-ban, így személyes benyomásom nem lehetett a forradalomról, sőt évtizedeken át nem is hallhattam róla. Később aztán annál nagyobb érdeklődéssel fordultam történelmünk e jeles eseménye felé, s amit, és akit csak elérhettem ez ügyben, meghallgattam, elolvastam, megnéztem - és próbáltam összerakni magamnak, mi, és hogyan történhetett valójában? Nos, a sok-sok forrás közül, az egyik legfontosabb élményt nyújtotta számomra Kovács Klaudia filmjének megtekintése.

Tudom, hogy ő sem élte át ezt az időszakot, de őt is hajtotta az igazságkeresés vágya, ezért már az ötlet kezdetétől különös figyelemmel kísértem, hogyan sikerül majd megvalósítania nagyszabású tervét? Tudom, hogy milyen kitaróan járta a világot projekt-ötletével, gyűjtötte a személyes ismereteket, rakta össze a film tartalmi és formai vázait, kereste a személyes résztvevőket, a kulcsszereplőket, azokat, akik „filmszerűen” el is tudják élményeiket mondani. Talán négy-öt éven keresztül is érlelte ötletét, hogy méltóképpen el tudja készíteni az '56-os magyar forradalom és szabadságharc emigrációs ifjú nemzedékének szemszögéből ezt a filmet. És nem utolsósorban, összetobozta a neves alkotói gárdát, akik megtisztelték közreműködésükkel Kovács Klaudia elképzelését, s művészi tudásukkal hozzájárultak a megvalósításhoz.

Mindez azonban még mindig kevés lett volna ahhoz, hogy a mai médiavilágban megszülethessen egy filmötlet. Sok pénzre is szükség volt (van). Ő nem restelt kérni, adományozó rendezvényeket szervezni szerte a világban, mert tisztában volt azzal, ha nem sikerül megteremtenie a kellő anyagi háttérrel elképzeléséhez, akkor minden csak álom marad.

Sokan nem is hittek abban, hogy a fiatal lánynak sikerül elkészítenie az 56-os témakör egyik legjelentősebb dokumentumfilmjét. De ő lankadatlan szervezési munkával éveken át dolgozott a film tartalmi, formai, személyi és a finanszírozási feltételeinek megteremtésén: mintegy kétezer ember működött közre valamilyen formában, akár személyesen, akár anyagi, szellemi támogatásával a film létrejöttében!

Tehát sikerült. Kész a film.

Szerencsém volt ez év május elején

Hollywoodban, szinte az elsők között megnézni *A lyukas zászló* című filmet, s megvallom őszintén, lenyűgözött. Már a kezdő képsorok, a zenei aláfestés, a szereplők történeteinek pergő ritmusa magával ragadott - s nem is engedett el a film végéig.

Érdekesebbnél érdekesebb interjúk füzére beszéli el a történéseket és rengeteg eredeti, ritkán vagy alig látható filmrészletek illusztrálják a mondanókat. Az 56-os események szereplői a legszélesebb körben megszólalnak, az utcai harcosoktól, diákoktól kezdve a diplomáciai szervezetek képviselőin át a történészekig és a nemzetközi közélet meghatározó személyiségekig mindenki elmondja a maga történetét.

Nem a történelemtudományt mondják föl, hanem a személyes élményeket, vagy véleményüket s olyan mély átéléssel, mintha nemrég történt volna minden. Tudom, hogy némelyik interjúban a négy-öt óras „alapanyagából” került be az a néhány perc...

A film szinte minden mai modern szakmai fogást alkalmaz. Most, amikor a televízió és a számítógép tölti ki az emberek életét, iszonyatos információs dömping áramlik ránk mindenhol, na-

Kovács Klaudia és Kovács László

gyon fontos a szelekció. Ahhoz, tehát, hogy az emberek két órát eltöltsenek egy dokumentumfilmmel, bizony nagyon érdekesre kell elkészíteni.

Kovács Klaudia és csapata, Kovács Lászlóval (aki nemrégiben hunyt el), Zsigmond Vilmossal, George Adamsszel, Hules Endrével, Honti Zoltánnal és másokkal együtt nagyon érdekesre csinálta ezt a filmet! Már-már mintegy egy játékfilmben, úgy várjuk a következő képsorokat, a sztorikat, szurkolunk a hőskönek, a szereplőknek, s olykor velük könnyezünk. Merthogy a száműzöttek által a személyes tragédiák sora is felelevenítődik előttünk, s ezen az érzelmi szálon keresztül még közelebb jutunk '56 valóságához.

Kiknek szól ez a film? Az emigrációnak? Az otthon maradtoknak? Az ifjúságnak? Az idősebb nemzedéknek? Azt hiszem, mindenkinek.

Mindenkinek, akinek egy kicsit is fontos, hogy közelmúltunk világtörténelmi jelentőségű eseményét, háttérét és szereplőit megismerjék. És ne csak megismerjék, hanem egy kis erőt is merítsenek belőle. S tudjanak arról, hogy valamikor, valakik, talán diákok, fiatal munkások, egyszerű emberek megmutatták a világnak, hogy ez a kis nép, itt a Kárpát-medencében szabadon akar élni. Bármí áron is.

És a mindenkori hatalom által, gyakran igény szerint manipulált, hézagos történelmi ismereteink „zászlós lyukjait” ez a film, képletesen szólva befoltozta - noha korántsem teljes még ennek a történelmi hiányosságnak a pótlása. Még sok Kovács Klaudiára és sok hasonló filmre, műre van szükség ahhoz, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc elfoglalja méltó helyét a magyar és a világtörténelemben.

Tanka László